

BUDUĆNOST PODUZETNIŠTVA

[Predavanje II]

Ekonomski fakultet
dr.sc. Zdenko Klepić
II godina

BUDUĆNOST PODUZETNIŠTVA

- Zbog značaja poduzetništva i malih i srednjih poduzeća veoma je veliki interes javnosti za pitanje kako će izgledati poduzetništvo u budućnosti
- U pokušajim predviđanja postavljaju se pitanja:
  - Kako će izgledati poduzetništvo u budućnosti?
  - Koje proizvode i usluge će potrošači tražiti u budućnosti?
  - Koje su to grane u kojima će se poduzetničke ideje najbrže provesti i koje će poduzetnike dovesti do pothvata?
  - U kojoj okolini će poduzetnici djelovati?
- Gledanje u budućnost veliko je umijeće, a predviđa se da će budući svijet biti mnogo različit od sadašnjeg

World Future Society – dugoročni trendovi I

- **Društveni trendovi:**
  - rast proizvodnje znanja i razvoj društva ovisnog o znanju,
  - rast društva srednje klase,
  - porast individualizma,
  - porast dokolice
- **Tehnološki trendovi:**
  - brz ritam promjene tehnologije,
  - rastuća dominacija tehnologije u društvu i ekonomiji,
- **Demografski trendovi:**
  - niska stopa nataliteta,
  - povećanje prosječnog trajanja života,
  - povećanje broja starijih ljudi,
  - povećanje broja stanovništva srednje životne dobi,

World Future Society – dugoročni trendovi II

- **Obrazovni trendovi:**
  - ekspanzija izobrazbe i osposobljavanja,
  - olakšanje procesa edukacije olakšano primjenom tehnologija,
  - želja za znanjem,
- **Urbani trendovi:**
  - smanjenje broja stanovnika u velikim gradovima,
  - Porast zainteresiranosti za stanovanjem u malim gradovima i predgrađima i selima,

World Future Society – dugoročni trendovi III

- **Trendovi u radu i radnoj snazi:**
  - proširivanje kompetencije radnog mjesta,
  - povećanje prosječnog radnog iskustva,
  - pad radne etike,
  - povećano zapošljavanje žena, osoba s invaliditetom i starijih osoba,
- **Trendovi u vrijednostima i shvaćanjima:**
  - raznolikost kao sve veća, izrazita vrijednost,
  - opća očekivanja visoke razine socijalne zaštite,
- **Obiteljski trendovi:**
  - kontinuirana orijentacija majki od kuće prema poslu,
  - nizak natalitet i visok postotak razvoda,
  - smanjenje veličine prosječne obitelji

Tom Peters – razvojni trendovi

1. Izuzetna neizvjesnost suvremenih promjena na ekonomskom planu traži od poduzetnika dinamiku, inovativnosti neprestano prilagođavanje
2. Vrijeme postaje središnji faktor
3. Tržišta postaju fragmentirana, proizvodnja za poznatoga kupca
4. Kvaliteta, dizajn i servis postaju najvažnije komparativne prednosti
5. Restrukturiranje velikih poduzeća
6. Nova organizacijska konfiguracija negira tradicionalnu hijerarhiju
7. Ekonomska ideja o ekonomiji velikog obujma se mijenja
8. Pojedinačna organizacija postaje dio kooperativne mreže
9. Internacionalizacija svih ekonomskih procesa
10. Značajne promjene u procesu rada i položaju radnika u poduzeću

Svjetska banka u World Development Report

- U izvješću "Na ulasku u 21 stoljeće" navodi glavne činitelje koji će omogućiti svjetski razvoj u prvom desetljeću ovog stoljeća:
  - Globalizacija kao proces neprekidnog povezivanja zemalja širom svijeta
  - Lokalizacija kao stalna želja za samoodređenjem i prijenosom ovlasti sa središnje razine na niže razine vlasti

Djelatnosti ljudskog rada koje će u budućnosti privući poduzetništvo - Siropolis

- Dokolica
- Individualizam
- Urbanizacija
- Ubrzani razvoj tehnologije

Bogatije društvo-dokolica

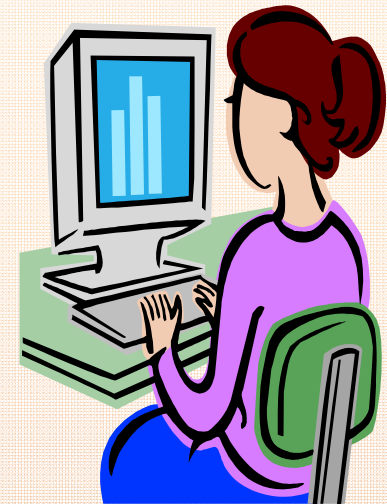
- Rekreacija i putovanja
- Bankarstvo i burzovno mešetarenje
- Nekretnine
- Luksuzna i posebna dobra
- Naobrazba
- Zdravstvene toplice i saloni za uljepšavanje
- Restauracije
- Sportska dobra i hobiji
- Reproduktivne umjetnosti i zabava
- Nakladništvo

Individualizam

- Pravne usluge
- Management konzalting
- Računovodstvo i porezne prijave
- Narudžbe poštom
- Usluge ugovaranja pomoću telefona
- Računalno programiranje
- Financijske usluge

Urbanizacija

- Iznajmljivanje opreme
- Kućna računala, elektronički uređaji
- Izgradnja kuća
- Modna odjeća, gurmanska hrana i butici
- Lokali za kućne ljubimce
- Centri za dnevnu njegu

Ubrzani razvoj tehnologije

- **Osvajanje novih proizvoda iz sljedećih grana**

- Kemikalije
- Zaštita okoliša i uređaji koji štede energiju
- Računala, automatski strojevi i elektronika
- Medicinska oprema
- Uredska oprema
- Robotika, biotehnologija i komunikacija

- **Razvoj grana za specijalističke usluge**

- Održavanje elektronike
- Popravak tv i drugih uređaja
- Popravak automobila
- Vodoinstalaterstvo
- Njega tratina

Viđenja budućnosti I

- Očekivanje da će trend otvaranja malih i srednjih poduzeća i dalje rasti
- Velika većina tih novootvorenih poduzeća bit će visokotehnološka i visokostručna
- Udio zaposlenih u malim poduzećima će i dalje rasti
- Nastavit će se trend otpuštanja radne snage iz velikih poduzeća a zaposlenje će pronalaziti u malim poduzećima
- Veliki broj menadžera srednje razine, umirovljenih menadžera ili specijalista za određena područja osnivati će vlastita poduzeća
- Očekuje se porast udjela malih poduzeća u ukupnom GDP i u izvozu

Viđenje budućnosti II

- Porast prometa po zaposleniku
- Uloženi kapital imat će sve veću brzinu povrata
- Ljudski faktor postat će dominantan u odnosu na ostale faktore
- Poduzetnici će morati biti sv3e više educirani za obavljanje poslova
- Nastavak trenda razvoja uslužnog sektora i to u trgovini, transportu, financijama, osiguranju, nekretninama, zdravstvu, obrazovanju, državnoj upravi, rekreaciji, zabavi, turizmu itd.
- Očekuje se sve veća potpora razvoju malih poduzeća od strane države

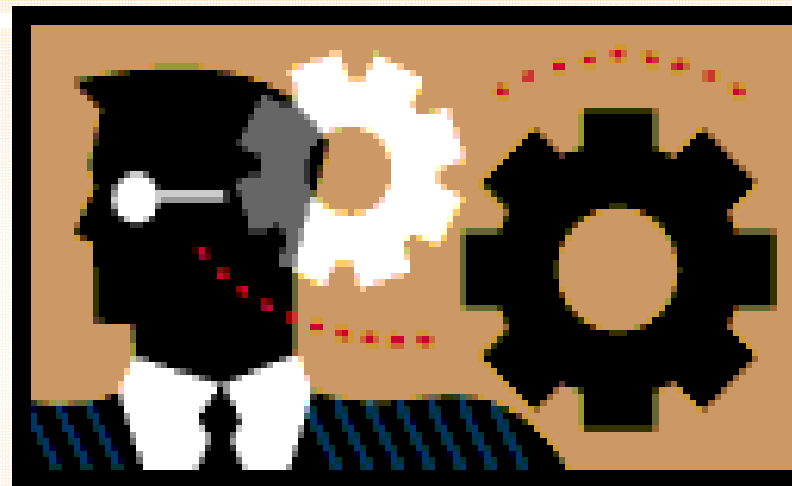

Budućnost

- Ovo stoljeće će predstavljati doba poduzetnika
- Poduke iz povijesti ekonomskog razvoja:
  - Nikada ne treba odustajati
  - Ne postoje čudotvorna rješenja
  - Nema savršenstva
  - Nema zlatnog doba
  - Nema apokalipse
  - Neprekidno se moraju preispitivati stavovi, izbjegavati dogme, dobro slušati i promatrati, objašnjavati i definirati ciljeve kako bi se bolje odabrala sredstva

George Bernard Shaw

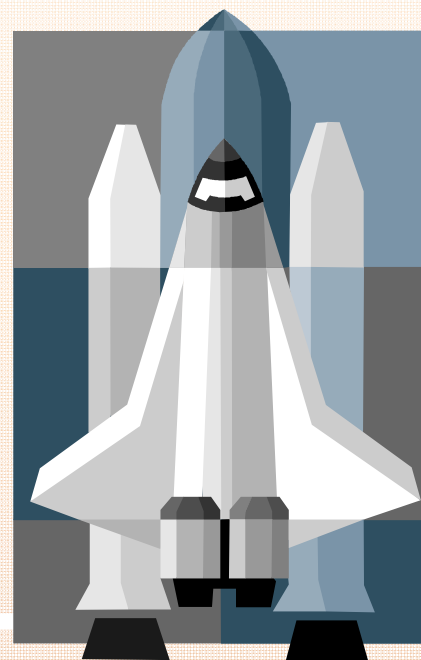
- Cjelokupan poslovni i društveni progres ovisi o ljudima čiji se postupci protive razumu.
- Razboriti ljudi se prilagođavaju svijetu, dok nerazboriti ljudi ne popuštaju u pokušajima da adaptiraju svijet prema sebi.
- Treba se posvetiti pozornost postupcima onih ljudi koji su fokusirani na, u tom trenutku, nelogična i ponekad teško shvatljiva rješenja

2.2.9. Inovativnost i poduzetništvo

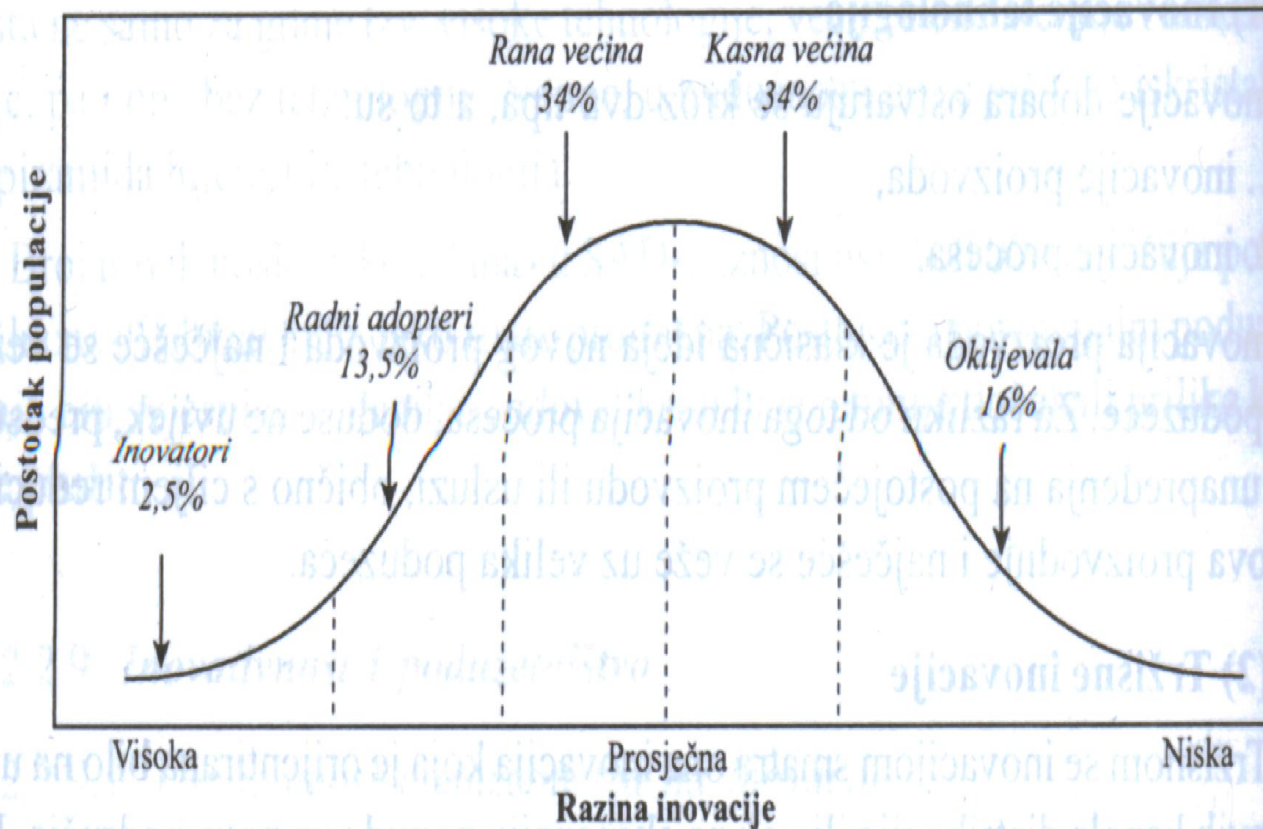
Usmjerenost poduzetništva na inovacije

- Proces inovacija je sistematski razvoj i praktična aplikacija novih ideja – to je proces pretvaranja invencija (novog znanja) u nove postupke, tehnike, tehnološke procese, tehnologije, nove ili poboljšane proizvode.
- Inovacija može doći od:
  1. Inovacije tehnologije
    - Inovacije proizvoda
    - Inovacije procesa
  2. Tržišne inovacije
  3. Inovacije poduzeća

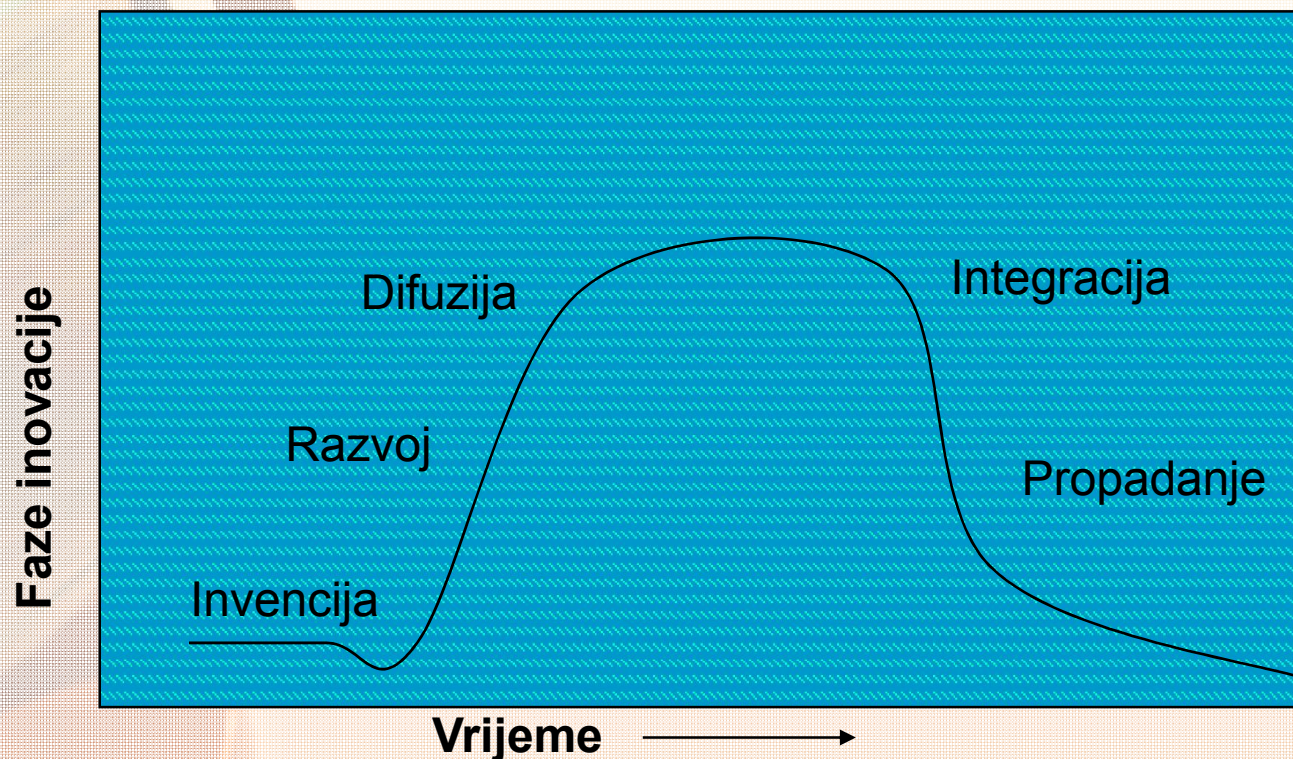
Tržišno prihvaćanje inovacija

Upravljanje poduzetničkom inovacijom

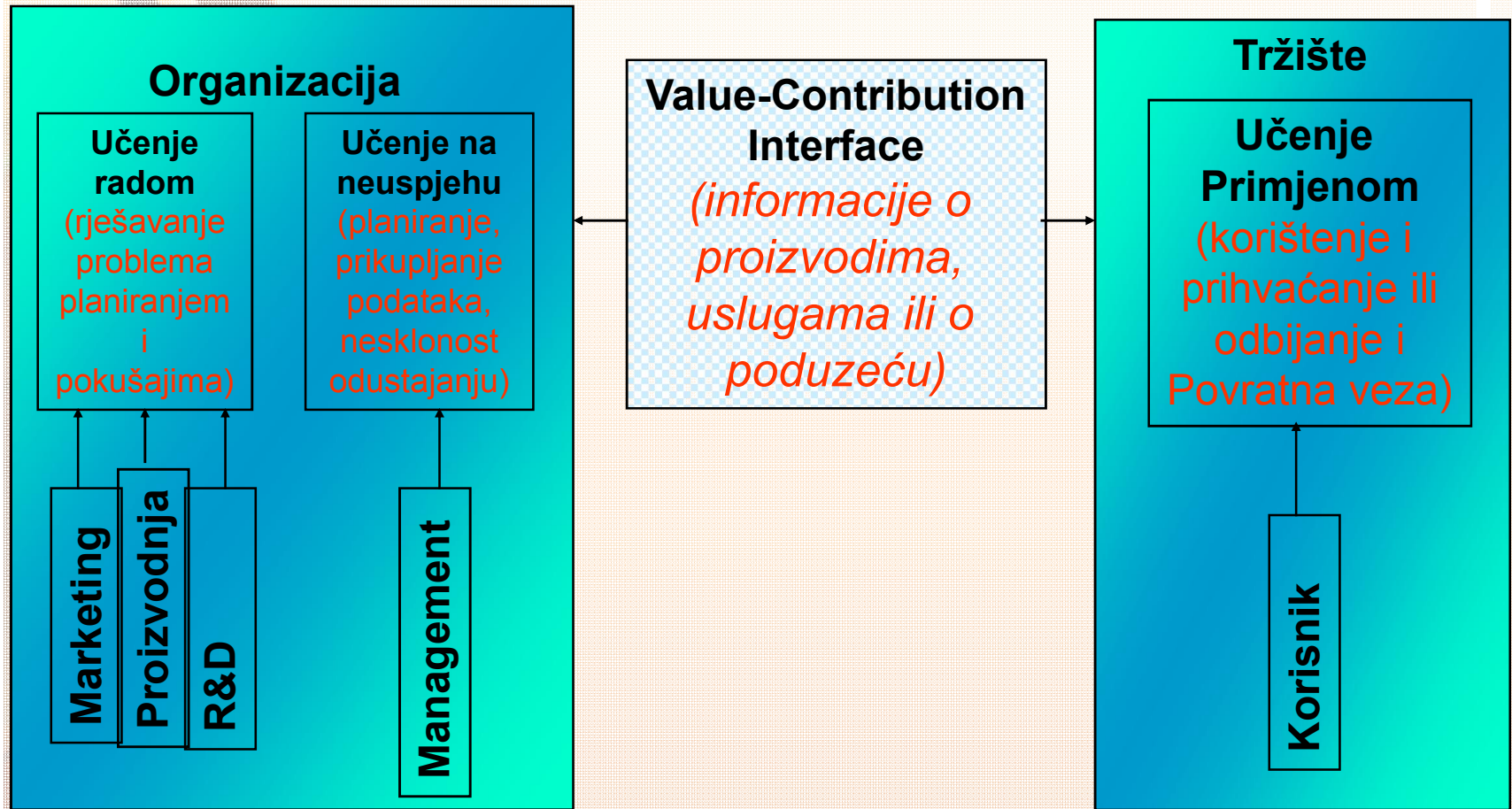
- Od ideje do realizacije dug je put
- U današnje vrijeme povećava se broj inovacija, skraćuje vrijeme od ideje do primjene

Životni ciklus inovacije

Uloga učenja u inovaciji

Kraj

- Hvala na pozornosti

